

Espoon kaupunkisuunnittelu,
Espoon yleiskaava 2060
Kirjaamo@espoo.fi

ESPOON YLEISKAAVA 2060 – KESKUSPUISTON LAAJENTAMINEN JA RAJOJEN VAHVISTAMINEN

Allekirjoittaneet Espoon asukasyhdistykset, Espoon Latu ja Polku sekä Espoon ympäristöyhdistys ovat yhdessä esittäneet näkemyksiä koko Espoolle tärkeästä Keskuspuistosta ja sen reuna-alueista jo kaavaluonnoksen valmisteluvaiheessa. Mielipiteenä 13.5.2024 päivätystä Espoon yleiskaava 2060 -luonnoksesta haluamme esittää seuraavaa:

Yleiset tavoitteet yleiskaavalle

Olemme huolestuneita kaupungin rakentamistavoitteista, jotka uhkaavat useita meille kaikille tärkeitä virkistys- ja luontoalueita, jotka nykyisellään mielletään Keskuspuistoon kuuluviksi. Nämä reuna-alueet tulisi selkeästi turvata rakennushankkeilta asianmukaisilla kaavamerkinnoilla Espoon yleiskaavassa 2060. Tarkemmat kuvaukset kyseisistä reuna-alueista ja keskuspuistoalueen tiedossa olevista luontoarvoista on koottu tämän mielipiteen liitteeseen.

Espoon keskuspuisto on kokonaisuus, joka nimenomaan laajana, yhtenäisenä luonto- ja maisema-alueena on arvokas niin elävälle luonnolle kuin kaupunkilaisillekin.

Maisemallisesti keskeinen elementti on Söderskogin peltoaukea, joka rakennusryhmineen on syytäkin nimetty maakunnallisesti tärkeäksi kulttuurimaisemaksi. Kulttuurimaiseman arvojen tulee ohjata myös yleiskaavan määräyksiä.

Kaikki Keskuspuistoa halkovat väylähankkeet ja -varaukset on jo yleiskaavassa määriteltävä siten, että niiden toteutuksessa on ekologiset ja maisemalliset erityisarvot otettava korostetun tarkasti huomioon. Fyysisten rakenteiden ohella on myös melu- ja valosaaste huomioitava ympäristöhaittoina.

Espoonväylä ja mahdolliset raitiotie- ja metrolinjat muodostavat merkittäviä estevaikutuksia ekologisille yhteyksille. Vähimmäisratkaisuna tällaisissa paikoissa ovat tavanomaiset riistasillat, mutta esitämme, että Keskuspuiston poikki kaavaillut uudet liikenneväylät tulisi etenkin korkeampien maastokohtien kohdalla kattaa pitemmiltä jaksoilta metsitettävillä riistakansilla. Hyviä esimerkkejä Espossakin on noin puolen kilometrin mittaisista liikennetunneleista (Leppävaara, Keilaniemi, Kehä II:n pohjoispää). Keskuspuistossa vastaavan mittaisia tunneleita voisi pääosin toteuttaa betonikansilla peitettyinä leikkauksina.

Toisaalta läpikulkevalle liikenteelle tulee säilyttää myös näkymäsektoreita kauniiseen maisemaan. Kokonaan maan alle Espossa kaivettu metrolinja on onneton esimerkki ratkaisusta, jossa joukkoliikenteen käyttäjiltä on kokonaan suljettu näkymät elävään luontoon ja maisemaan sekä sään ja vuodenaikojen vaihteluun.

Yksityiskohtaiset mielipiteet ja ehdotukset

1. Kaavaluonnoksessa merkityistä Espoon keskuspuiston rajauksista puuttuu useita luonnon monimuotoisuuden ja käytön kannalta tärkeitä reuna-alueita. Lisäksi joitakin keskuspuistoon nykyään kuuluvia alueita on rajattu sen ulkopuolelle.
2. Olemme 22.10.2023 sekä 13.3.2024 lähettäneet perustelujen kanssa ehdotuksia Espoon keskuspuistoon lisättävistä alueista. Keväällä lähettämämme ehdotus sisälsi syksyllä ehdottamiamme, mutta kevään kaavaluonnoksesta (28.2.2024) pois jääneitä alueita. Tämä kevään ehdotuksemme on myös tämän mielipiteen liitteenä. Toivomme, että nämä alueet sisällytettäisiin kaavaan. Kartta lisättäviksi ehdotetuista alueista on alla.

3. Luontoarvojen kartoitus, jonka Kaupunginhallitus on päättänyt teettää Keskuspuistoon rajautuvilla rakentamattomilla alueella (Kaupunginhallitus, 13.05.2024 pöytäkirja), on tietojemme mukaan vielä tekemättä. Kirsi Strömmer Suurpeltoseurasta tarjosi yhdistystemme asiantuntemusta kartoituksen suunnittelun avuksi sähköpostitse 19.5.2024 Ville Ruokosenmäelle. Saamamme vastauksen mukaan apumme ei ollut vielä ajankohtaista, koska kaupungin asiasta vastaavilla henkilöillä oli muita kiireitä sillä hetkellä. Toivomme voivamme olla avuksi tässä asiassa sitten kun luontoarvojen kartoitus on ajankohtaista.

4. Toimme 13.3.2024 kirjelmässämme esille erityisesti suojeltavia, äärimmäisen ja erittäin uhanalaisia lajeja sekä muita suojelemisen arvoisia lajeja, joita on tavattu Keskuspuiston alueella. Näiden lajien nykyinen status tulisi selvittää.

5. Käsittääksemme Espoon kaupungin lajitietokannasta lajeja ei ole vielä viety Laji.fi -tietokantaan. Ehdotamme, että Espoon kaupunki lisää oman lajitietokantansa lajit valtakunnalliseen Laji.fi -tietokantaan. Yleiskaavoituksen aikaan tämän tiedon tulisi olla kaikkien kaupunkilaisten saatavilla.

Mielipide

Näin välttyisimme todennäköisemmin turhaan muuttamasta sellaisia elinympäristöjä, joissa esiintyy Valtioneuvoston luonnonsuojeluasetuksessa (1066/2023) listattuja lajeja.

6. Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) listaa myös luonnonsuojelulla suojellut luontotyytit, joiden rajaaminen kuuluu Ely-keskuksen tehtäviin. Suojeltujen luontotyyppien esiintyminen keskuspuiston alueella tulisi selvittää, jotta tällaiset alueet voidaan merkitä suojelualueiksi yleiskaavaan.

Lisätietoja antavat:

Anni Simola annisimol@gmail.com

Kirsti Strömmer kirsti.strommer@suurpeltoseura.fi

Espoossa 03. syyskuuta 2024, allekirjoittajatahot, jotka olemme jo aiemmin kiinnittäneet huomiota asiaan:

Espoon Akilles ry

Espoon Latu ja Polku ry

Espoon Suunta ry

Espoon ympäristöyhdistys ry

Friisilän omakotiyhdistys ry

Kauklahti-seura ry

Keski-Espoon seura ry

Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys ry Mellersta Esbo Småfastighetsförening rf

Olari Seura ry

Pro Espoonjoki ry

Puolarmaarin puutarhayhdistys ry

Suurpelto-seura ry

Suvelan seudun asukasyhdistys ry

Tuomarila-seura ry

LIITE: Espoon keskuspuistoon yleiskaavalla 2060 liitettäväksi ehdotetut alueet sekä tiedossa olevat luontoarvot